

Sociální práce a její právní aspekty
Zkušební okruhy pro státní závěrečné zkoušky
navazujícího magisterského oboru Pedagogika – sociální práce
(prezenční i kombinovaná forma studia)

Zkouška se bude skládat z otázek, jež obsahují následující oblastí sociální práce, v nichž jsou aplikovány obsahy disciplin sociální politika, teorie a metody sociální práce, sociální poradenství, vývojové trendy sociální práce, sociální deviace, sociální gerontologie, management sociální práce, veřejné finance, projektové řízení a fundraising, komunikace, profesní etika, supervize, standardy kvality sociální práce, krizová intervence apod. A dále z vybraných právních aspektů sociální práce, včetně právního rámce vybraných institucí.

1. Management v sociální práci, definice, funkce, právní normy upravující postavení sociálního pracovníka.
2. Řízení lidských zdrojů v sociálních organizacích a příslušné právní normy.
3. Organizační struktury v sociálních organizacích, centralizace, decentralizace, delegování a komunikativní techniky, právní normy upravující činnost neziskových organizací.
4. Financování státních a nestátních institucí v sociální práci včetně právního vymezení.
5. Etika sociální práce jako profesní zakotvení sociální práce, zákon na ochranu osobních údajů a jeho aplikace v sociální praxi.
6. Projektování v sociální práci, odpovědnost za vztahy plynoucí z činnosti sociálního pracovníka.
7. Supervize, aktualizace sociálního pojištění.
8. Standardy kvality sociální práce, krajské zřízení.
9. Sociální práce v trestní justici včetně právního vymezení.
10. Trh práce jako sociální instituce a politika zaměstnanosti včetně právního vymezení.
11. Sociální práce s imigranty a cizinci, migrační politika státu včetně právního vymezení.
12. Sociální práce v hospici a paliativní péče, aktualizace sociálních služeb.
13. Dobrovolnictví jako součást sociální práce včetně právního vymezení.
14. Komunitní sociální práce, obecní zřízení.
15. Možnosti sociální práce v rámci prevence projevů rizikového chování ve společnosti, aktualizace organizace sociálního zabezpečení.
16. Specifika rodiny z hlediska sociální politiky, metod práce a práva se zaměřením na problematiku sanace rodiny.
17. Kontaktní sociální práce z hlediska metod, sociální politiky a práva.
18. Vybrané metody, sociální politika a právo sociální práce s ohroženými skupinami v návaznosti na sociální služby.
19. Komparace teoretických východisek sociální práce, sociální politiky a práva v rámci vědního oboru.
20. Analýza vývoje sociální práce jako oboru a profese s přihlédnutím k vývoji sociální politiky a práva v této oblasti.

Doporučená literatura:

- BECHYŇOVÁ, E., KONVIČKOVÁ, M. *Sanace rodiny*. Praha: Portál, 2008, ISBN 978-80-7367-392-5
- BEZOUŠKA P. *Nový občanský zákoník – nejdůležitější změny*. Olomouc: Anag, 2013. ISBN 978-80-7263-819-2.
- BRODSKÁ, S. *Obecní zřízení*. Praha: Institut pro místní správu, 2008.
- ČÁMSKÝ, P., KRUTILOVÁ, D., SEMBDNER, J. *Sociální služby v ČR v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Portál, 2011. 264 s. ISBN 978-80-262-0027-7
- Časopis Sociální práce/Sociálna práca* <http://www.socialniprace.cz/>
- ČERNÍKOVÁ, V. a kol. *Sociální ochrana: terciární prevence, její možnosti a limity*. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-138-0.
- DOSTÁLOVÁ O., ŠIKLOVÁ J.: *Sociální práce v paliativní medicíně*, In: Vorlíček J., Adam Z., Pospíšilová Y. a kol.: *Paliativní medicína*. Praha: Grada Publishing, 2004.
- FISCHER, O., MILFAIT, R. *Etika pro sociální práci*. Praha: Jabok, 2010, ISBN 978-80-904137-8-8
- FISCHER, S. *Etopedie v penitenciární péči*. Ústí nad Labem: UJEP v Ústí nad Labem, 2006. ISBN 80-7044-772-9.
- GULOVÁ, L. *Sociální práce (pro pedagogické obory)*. Praha: Grada, 2011
- HARRINGTON, A. a kol. *Moderní sociální teorie*. Praha: Portál, 2006
- HERMAN, Jiří a kolektiv. *Základy managementu sociálních služeb*. 1. vyd. Brno: T.I.G.E.R., 2008. 159 s. ISBN 978-80-7013-477-1
- HRAZDÍROVÁ, B. *Krajské zřízení*. Praha. Institut pro místní správu, 2007.
- HRČKA, M. *Sociální deviace*. Praha: SLON, 2000.
- HRDÁ, J. *Manažer v sociálních službách*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2007, ISBN 978-80-7041-094-3
- Journal of social work*, <http://jsw.sagepub.com/>
- JŮN, H. *Moc, pomoc a bezmoc v sociálních službách a ve zdravotnictví*. Praha: Portál, 2010, ISBN 978-80-7367-590-5
- Kolektiv autorů. *Metody sociální práce s imigranty, azylanty a jejich dětmi*. Praha: Triton, 2008.
- KRUTILOVÁ, D., ČÁMSKÝ, P., SEMBDNER, J. *Tvorba a zavádění Standardů kvality poskytovaných sociálních služeb*. 1 vyd. Tábor: Nakladatelství APSSČR, 2010. 223 s. ISBN 978-80-254-3427-7
- LABÁTH, V. *Riziková mládež*. Praha, 2001.
- MAREŠ, P. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Praha: Slon, 1998.
- MAREŠ, P., SIROVÁTKA, T. *Sociální vyloučení (exkluze) a sociální začleňování (inkluze)*. In *Sociologický časopis/ Czech Sociologická Review*, Praha, 44, 2, od s. 113-138, 26 s. 2008
- MATOUŠEK, O., KODYMOVÁ, P., KOLÁČKOVÁ, J. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál, 2010, ISBN 978-80-7367-818-0
- MATOUŠEK, O., PAZAROVÁ, H. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny v kontextu plánování péče*. Praha: Portál, 2010, ISBN 978-80-7367-739-8
- MÜHLPACHR, PAVEL. *Sociální a postpenitenciární péče*. 1. vyd. Brno: Institut mezioborových studií. 1999.

- MUSIL, L., KUBALČÍKOVÁ, K., HAVLÍKOVÁ, H. *Přístup pracovníků vybraného zařízení sociálních služeb ke klientům v kontextu implementace standardů kvality*. Praha: VÚSPU, 2009, ISBN 978-80-7416-036-3
- NAVRÁTIL, P. *Úvod do teorií sociální práce*. Brno: MU, 2001.
- ONDREJKOVIČ, P. a kol. *Sociální patologie*. Bratislava: VEDA, 2009.
- POLÁČKOVÁ, Z. *Fundraisingové aktivity*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-694-2.
- PRŮDKOVÁ, T., NOVOTNÝ, P. *Bezdomovectví*. Praha: Triton, 2008, ISBN 978-80-7387-100-0.
- REKTOŘÍK, J. a kol. *Organizace neziskového sektoru*. Praha: Ekopress, 2007. 9788086929255.
- RŮŽIČKOVÁ, R. *Neziskové organizace*. Ostrava: Nakladatelství ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-675-4.
- SOBEK, J. *Práce s rizikem v sociálních službách*. Praha: Portus Praha, 2010, ISBN 978-80-254-6889-0
- Social work & society*, <http://www.socwork.net/sws>
- Social work research*, <http://nasw.publisher.ingentaconnect.com/content/nasw/swr>;
- STOCK, CH. *Syndrom vyhoření a jak jej zvládnout*. Praha: Grada, 2010, ISBN 978-80-247-3553-5
- STUDENT, J.-CH., MÜHLUM, A., STUDENT, U.: *Sociální práce v hospici a paliativní péče*. Praha: H&H, 2006.
- SVATOŠOVÁ, M.: *Hospice a umění doprovázet*. Kostelní vydří: Karmelitánské nakladatelství pro APHPP, 2008.
- ŠTERN, P., OUŘEDNÍČKOVÁ, L., DOUBRAVOVÁ, D. (eds.). *Probace a mediace. Možnosti řešení trestných činů*. 1. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-757-2.
- The British Journal of social work*, <http://bjsw.oxfordjournals.org/?code=social&.cgifields=code>
- The Journal of Social Work Values and Ethics*, <http://www.socialworker.com/jswe/>
- TOMEŠ, I. *Obory sociální politiky*. Praha: Portál, 2011
- TOMEŠ, I. *Úvod do teorie a metodologie sociální politiky*. Praha: Portál, 2010
- Trh práce, <http://www.eurec-prace.cz/text.html?id=77>
- VLČEK, R. *Sociální pracovník a právo*. Ostrava: Knižní expres, 2008.

Právní normy v platném znění:

- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákon
- Vyhláška č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením
- Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o sociálních službách
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů
- Sdělení č. 104/1991 Sb., Úmluva o právech dítěte
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č. 109/2006 Sb., o změnách jiných zákonů v důsledku přijetí zákona o soc. službách
- Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu
- Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi
- Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře
- Zákon č. 141/1960 Sb., trestní řád

- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích
- Zákon č. 218/2003 Sb., o trestání mládeže (ve zkrácené podobě jde o zákon o soudnictví ve věcech mládeže)
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu
- Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců
- Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením
- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- Zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky
- Zákon č.109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních
- Zákon č.589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník